

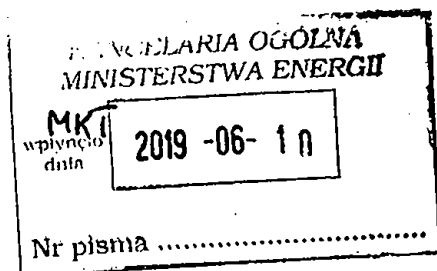
**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**

Jan Nowak

Warszawa, dnia 29 maja 2019 r.

ZSPR.023.42.2018.AG

Pan
Krzysztof Tchórzewski
Minister Energii
ul. Krucza 36
00 – 522 Warszawa
lukasz.bartuszek@me.gov.pl

Szanowny Panie Ministrze

w odpowiedzi na pismo z dnia 10 maja 2019 r. (sygn. DE.VII.4110.2.2019) w związku przedstawionymi propozycjami zmian do projektu *ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (zwanym dalej projektem)* Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych **przedstawia swoje uwagi** do powyższego projektu w przedmiocie jego zgodności z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm), zwanego dalej rozporządzeniem 2016/679.

W pierwszej kolejności Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych **podtrzymuje uwagi** wniesione do projektu ustawy pismem z dnia 9 listopada 2018 r. Aktualna zatem pozostaje sugestia przeprowadzenia oceny skutków dla ochrony danych osobowych przez Projektodawcę, a także kompleksowego dostosowania przepisów projektowanej ustawy do wymogów rozporządzenia 2016/679, przede wszystkim zaś w kontekście wprowadzenia przepisów dotyczących tzw. inteligentnego opomiarowania.

W kontekście definicji pojęcia „punkt poboru energii” zawartej w art. 3 pkt 65 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755), dodawanym przez art. 1 pkt 2 lit. j projektu, budzi wątpliwości rozwiązanie zaproponowane w art. 11w ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, dodawanym przez art. 1 pkt 19 projektu. Skoro punkt poboru energii może znajdować się (m.in.) u odbiorcy końcowego będącego osobą fizyczną, to pozyskiwanie przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego danych z liczników zdalnego odczytu w odstępach piętnastominutowych godzi w – gwarantowane przez przepisy rozporządzenia 2016/679 – prawa odbiorców końcowych będących osobami fizycznymi. Wprowadzenie odczytu danych z liczników zdalnego odczytu co 15 minut narusza – w ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych – prawo do ochrony danych osobowych odbiorców końcowych będących osobami fizycznymi i może prowadzić do profilowania tych osób. Tymczasem – zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2016/679 – profilowanie jest legalne jedynie wówczas, gdy prawo państwa członkowskiego je pozwalające przewiduje jednocześnie właściwe środki ochrony praw, wolności i prawnie uzasadnionych interesów osoby, której dane dotyczą. W opinii organu nadzorczego przedłożone do zaopiniowania przepisy takiej ochrony nie gwarantują.

Odnosząc się do przedstawionych propozycji związanych z funkcjonowaniem centralnego systemu informacji rynku energii wyjaśnienia wymaga przede wszystkim zaproponowana przez Projektodawcę konstrukcja współadministrowania informacjami rynku energii, które stanowią dane osobowe.

Zgodnie z art. 26 rozporządzenia 2016/679 jeżeli co najmniej dwóch administratorów wspólnie ustala cele, a także sposoby przetwarzania, są oni współadministratorami. Decydując się na ustanowienie w przepisach prawa instytucji współadministrowania danymi osobowymi należy przeanalizować czy podmioty, które mają być współadministratorami będą decydowały wspólnie o celach i sposobach przetwarzania danych osobowych. Przepisy prawa nie mogą określać bowiem poszczególnych ról w systemie funkcjonowania danego systemu tylko po to, aby uniknąć wypełniania przez poszczególnych administratorów obowiązków, do których zobowiązują ich przepisy rozporządzenia 2016/679. Projektodawca powinien zatem z rozwagą przeanalizować, czy podmioty wymienione w proponowanym art. 11zf, będą przetwarzać dane osobowe jako odrębni administratorzy, współadministratorzy czy też podmioty przetwarzające dane osobowe w rozumieniu art. 28 rozporządzenia 2016/679.

Sztuczne ustanowienie ról w przepisach prawa w celu obejścia obowiązków, w tym kosztów związanych z m.in. wypełnieniem obowiązku podania informacji, o których mowa w art. 13 rozporządzenia 2016/679 jest niedopuszczalne. Zarówno wyłączenia, jak i ograniczenia odnoszące się do obowiązków wynikających z art. 13 rozporządzenia 2016/679 mogą następować tylko, gdy te

przepisy tak stanowią i z zachowaniem zasad z nich wynikających. I tak, zgodnie z art. 13 ust. 4 rozporządzenia 2016/679, ust. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania, gdy - i w zakresie, w jakim - osoba, której dane dotyczą, dysponuje już tymi informacjami. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego, któremu podlegają administrator danych lub podmiot przetwarzający, może aktem prawnym ograniczyć zakres obowiązków i praw przewidzianych w art. 12-22 i w art. 34, a także w art. 5 - o ile jego przepisy odpowiadają prawom i obowiązkom przewidzianym w art. 12-22 - jeżeli ograniczenie takie nie narusza istoty podstawowych praw i wolności oraz jest w demokratycznym społeczeństwie środkiem niezbędnym i proporcjonalnym, służącym: a) bezpieczeństwu narodowemu; b) obronie; c) bezpieczeństwu publicznemu; d) zapobieganiu przestępczości, prowadzeniu postępowań przygotowawczych, wykrywaniu lub ściganiu czynów zabronionych lub wykonywaniu kar, w tym ochronie przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobieganiu takim zagrożeniom; e) innym ważnym celem leżącym w ogólnym interesie publicznym Unii lub państwa członkowskiego, w szczególności ważnemu interesowi gospodarczemu lub finansowemu Unii lub państwa członkowskiego, w tym kwestiom pieniężnym, budżetowym i podatkowym, zdrowiu publicznemu i zabezpieczeniu społecznemu; f) ochronie niezależności sądów i postępowania sądowego; g) zapobieganiu naruszeniom zasad etyki w zawodach regulowanych, prowadzeniu postępowań w takich sprawach, ich wykrywaniu oraz ściganiu; h) funkcjom kontrolnym, inspekcyjnym lub regulacyjnym związanym, nawet sporadycznie, ze sprawowaniem władzy publicznej w przypadkach, o których mowa w lit. a) - e) oraz g); i) ochronie osoby, której dane dotyczą, lub praw i wolności innych osób; j) egzekucji roszczeń cywilnoprawnych. Stosownie do art. 23 ust. 2 rozporządzenia 2016/679, w szczególności akt prawny, o którym mowa w ust. 1, musi zawierać szczegółowe przepisy przynajmniej - w stosownym przypadku - o: a) celach przetwarzania lub kategorii przetwarzania; b) kategoriach danych osobowych; c) zakresie wprowadzonych ograniczeń; d) zabezpieczeniach zapobiegających nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu; e) określeniu administratora lub kategorii administratorów; f) okresach przechowywania oraz mających zastosowanie zabezpieczeniach z uwzględnieniem charakteru, zakresu i celów przetwarzania lub kategorii przetwarzania; g) ryzykach naruszenia praw lub wolności osoby, której dane dotyczą; oraz h) prawie osób, których dane dotyczą, do uzyskania informacji o ograniczeniach, o ile nie narusza to celu ograniczenia.

Jeżeli natomiast nie ma wątpliwości, że podmioty wskazane przez projektodawcę w art. 11zf wypełniają przesłanki określone w przepisach rozporządzenia do pełnienia roli współadministratorów, należy pamiętać, że przepisy prawa powinny w sposób przejrzysty określać zakres odpowiedzialności współadministratorów.

Projekt zakłada także, że operator informacji rynku energii ma wypełniać obowiązek podania informacji określonych w art. 13 rozporządzenia 2016/679 poprzez umieszczenie jego

treści na platformie o której mowa w art. 11 zd ust. 6. W odniesieniu do tej koncepcji powtórzyć należy, że ograniczenie praw podmiotów danych jest możliwe tylko na podstawie i w zakresie przewidzianym w art. 23 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, którego treść wskazano powyżej. Ograniczenie zatem obowiązku informacyjnego do zamieszczania jego treści jedynie na stronie internetowej/platformie, mogłoby być analizowane pod względem zgodności z przepisami rozporządzenia 2016/679, o ile Projektodawca wykazałby na podstawie art. 23 rozporządzenia 2016/679 właściwą przesłankę do takiego wyłączenia i uczyniłby zadość pozostałym wymogom wynikającym z tego przepisu.

Wątpliwości Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych budzi także zasadność zamieszczania w art. 11 zf w ust. 2 i 3 pkt 3) sformułowania w brzmieniu „w celu rozpatrzenia żądania o którym mowa w pkt 2 sprzedawca energii elektrycznej/operator systemu elektroenergetycznego przetwarza dane osobowe w zakresie niezbędnym do udzielenia odpowiedzi na rzecz podmiotów danych (...)”. Niezbędność przetwarzania danych osobowych w celu udzielenia odpowiedzi/wypełnienia obowiązku wydaje się oczywista. Za podstawę prawną do przetwarzania danych osobowych w tym przypadku można uznać art. 6 ust. 1 pkt f) rozporządzenia 2016/679 tzn. prawnie uzasadniony interes. Zatem tworzenie dodatkowej podstawy do przetwarzania danych w celu rozpatrywania żądań o których mowa w art. 15-22 rozporządzenia 2016/679 w przepisach ustawy wydaje się zbędna.

Względ na zasadę ograniczenia przechowywania z art. 5 ust. 1 lit. e rozporządzenia 2016/679 – przemawia – w ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych – przeciwko tak długiemu okresowi przechowywania w centralnym systemie informacji rynku energii [systemie teleinformatycznym służącym do przetwarzania informacji rynku energii na potrzeby realizacji procesów rynku energii elektrycznej oraz wymiany informacji pomiędzy użytkownikami systemu (art. 3 pkt 67 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, dodawany przez art. 1 pkt 2 lit. j projektu)] jednostkowych danych pomiarowych (7 lat), jak przewidziano to w art. 11zg ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, dodawanym przez art. 1 pkt 19 projektu.

Doprecyzowania w opinii Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych wymaga art. 11z ust. 1 pkt 2) projektu w ten sposób, aby wiadomo było jakie „inne informacje rynku energii” pozyskuje operator informacji rynku energii. Zgodnie z zasadą minimalizacji danych określoną w art. 5 pkt c) rozporządzeniu 2016/679 dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane. W tym samym zakresie należy doprecyzować pojęcie „inne informacje” ujęte w art. 11z ust. 1 pkt 3) projektu, a także pozostałe nieścisłe pojęcia takie jak. „informacje o odbiorcach” (art. 11zc ust. 2), „informacje o podmiotach”, „inne informacje [(art. 11 zc pkt 1) i 2)] a także „informacje o rynku energii”(art. 11zd ust. 3). Z tej samej przyczyny należałoby zrezygnować ze sformułowania „w szczególności”

w art. 11zc, zapis taki może bowiem prowadzić do gromadzenia danych osobowych w szerszym zakresie niż jest to niezbędne do osiągnięcia określonego celu.

Wątpliwości Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych budzi także ujęta w art. 11za ust.3 projektu propozycja określania standardów wymiany informacji centralnego systemu informacji rynku energii w instrukcji. Instrukcja w opinii organu nadzorczego ma zbyt niską rangę, standardy wymiany informacji powinny znajdować się chociażby w akcie prawnym minimum rangi rozporządzenia wykonawczego. W tym samym zakresie na uwagę zasługuje propozycja wprowadzenia instrukcji określającej zasady dostępu do centralnego systemu informacji rynku energii (ujęta w art. 11zb ust. 2).

W art. 11z zauważyć należy brak konsekwencji przy nazwie – operator informacji rynku energii- w poprzednim projekcie używana była nazwa „operator informacji pomiarowych”.

z uwagami szacownika

**PREZES URZĘDU
OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH**

Jan Nowak

9012 100.00

OCHRAŃBA PRACOWNIKÓW
OSOBOWOŚĆ